

Yhtymähallitus 31.10.2016 § 190

Yhtymäkokous 31.10.2016 § 26

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän konserniohje

Sisällys

1 §	Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite	2
2 §	Soveltamisala.....	2
3 §	Konserniohjeen hyväksyminen ja sitovuus.....	2
4 §	Konsernijohto	2
5 §	Edustajat tytäryhteisöjen hallintoelimissä	3
6 §	Ohjaus ja ohjauksen käyttäminen.....	3
7 §	Hyvä hallinto- ja johtamistapa.....	3
8 §	Tavoitteiden asettaminen	3
9 §	Tytäryhteisöjen neuvotteluelinvoimat ja kuntayhtymän edustajien ohjeistaminen.....	3
10 §	Talouden ohjaus ja konsernitilinpäätös.....	4
11 §	Raportointi.....	4
12 §	Toimintakertomus	4
13 §	Seuranta	5
14 §	Riskienhallinta.....	5
15 §	Konsernin valvonta	5
16 §	Tilintarkastus	5
17 §	Konsernitavoitteiden arviointi.....	5
18 §	Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen järjestäminen.....	5
19 §	Henkilöstöpolitiikka	6
20 §	Konsernin sisäiset palvelut	6
21 §	Tytäryhteisöjen tiedonantovelvollisuus	6
22 §	Hankintatoimi	6

1 § Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän konserniohjeella luodaan puitteet konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kuntayhtymän tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen omistajaohjauksessa.

Kuntalaki (47 §) asettaa kunnille veloitteen päättää kuntakonsernin keskeisistä tavoitteista ja konserniohjauksen periaatteista sekä määrää kunnan konsernijohtosta konserniohjauksen ja konsernivalvonnan järjestäjänä. Konserniohjeella yhtymäkokous määrittelee konserniohjauksen periaatteet joiden perusteella konsernijohto ohjaa konsernia.

Yhtymäkokous määrittelee omistajapolitiikan linjaukset, hyväksyy kuntalain mukaan vuosittaisissa talousarvioissa tai muutoin strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä valvoo osaltaan niiden toteutumista.

2 § Soveltamisala

Konsernilla tarkoitetaan tässä ohjeessa Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymää konsernin emoyhteisönä ja sen tytäryhteisöjä.

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin kuntayhtymällä on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Kuntayhtymän osakkuusyhteisöissä kuntayhtymän edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

3 § Konserniohjeen hyväksyminen ja sitovuus

Konserniohjeen hyväksyy yhtymäkokous. Konserniohje tulee voimaan kun yhtymäkokous on sen hyväksynyt.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kuntayhtymän määräysvallassa olevien tytäryhtiöiden hallituksessa sekä muiden tytäryhteisöjen vastaavissa toimielimissä. Hyväksytyjä konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta kuntayhtymä ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

4 § Konsernijohto

Kuntayhtymää ja konsernia johtavat Yhtymähallitus sekä sen alaiset kuntayhtymän toimitusjohtaja ja Koulutuskeskus Salpauksen rehtori hallintosäännössä määritellyn vastualueensa mukaisesti. Konsernijohto vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konserniohjauksen järjestämisestä.

5 § Edustajat tytäryhteisöjen hallintoelimissä

Omistajan keskeisiä vaikuttamismuotoja yhteisön toimintaan on edustajien valitseminen yhteisön hallinto- ja päätöksentekoeleimiin. Kuntayhtymän tytäryhteisöjen hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

Kuntayhtymän Yhtymähallitus nimeää vuosittain tytäryhteisöjen yhtiökokousedustajat ja kuntayhtymää edustavat ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin.

Yhtymähallitus ohjeistaa yhtiökokousedustajaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten valinnassa, hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä.

6 § Ohjaus ja ohjausvallan käyttäminen

Yhtymähallitus johtaa ja ohjaa konsernia sekä valvoo, että konsernin osat toimivat yhtymäkokouksen asettamien tavoitteiden mukaisesti. Yhtymähallitus antaa tarvittaessa ohjeet kuntayhtymää edustaville henkilöille kuntayhtymän kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole ohjesäännöllä annettu kuntayhtymän muulle viranomaiselle.

Toimitusjohtaja seuraa konsernin osien toimintaa ja tavoitteiden toteutumista ja arvioi konsernirakenteen kehittämistarpeita. Mahdolliset epäkohdat käsitellään Yhtymähallituksessa.

7 § Hyvä hallinto- ja johtamistapa

Tytäryhteisön tulee noudattaa hyvää hallintotapaa toiminnassaan. Toiminnan on oltava asianmukaisesti organisoitua ja sitä on johdettava noudattaen ammatillisia, liiketaloudellisia ja lainsäädännöllisiä vaatimuksia. Tytäryhteisön on hoidettava varojaan huolellisesti, tuottavasti ja taloudellisesti.

8 § Tavoitteiden asettaminen

Kuntayhtymän talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään konsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Tytäryhteisöjen toiminta ja talous on kytkettävä tiiviisti kuntayhtymän strategiaan sekä toiminta- ja taloussuunnitteluun. Konsernin kaikkien yhteisöjen tavoitteiden tulee olla yhdensuuntaisia ja palvella konsernin kokonaisuutta. Tytäryhteisön on toimitettava vuosittain Yhtymähallituksen erikseen antaman aikataulun mukaisesti Yhtymähallitukselle taloussuunnitelma, johon sisältyy tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelma. Suunnitelmasta on käytävä ilmi tytäryhteisölle asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Tytäryhteisön talousarvio on toimitettava Yhtymähallitukselle tiedoksi.

9 § Tytäryhteisöjen neuvotteluvuorot ja kuntayhtymän edustajien ohjeistaminen

Konsernijohto antaa tarvittaessa ohjeita kuntayhtymää eri tytäryhteisöjen hallintoelimissä edustaville henkilöille kuntayhtymän kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Tytäryhteisöt ovat ennen omaa päätöksentekoaan velvollisia selvittämään konsernijohtajan ennakkokäsityksen silloin, kun päätettävä asia merkittävästi vaikuttaa yhteisön tai kuntayhtymän toimintaan ja taloudelliseen vastuuseen. Ennakkokäsitys hankitaan vapaamuotoisesti ja kirjallisesti.

Ennakkokäsitys tulee pyytää ja antaa mm. seuraavissa asioissa:

- hallituksen jäsenten valinta
- toimitusjohtajan valinta sekä tämän työsuhteen ehdoista päättäminen

- tilintarkastajien valinta
- toiminnan olennainen laajentaminen tai supistaminen
- yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muuttaminen
- liiketoimintasuunnitelmasta ja toiminta- ja taloussuunnitelmasta poikkeava päätös
- yhteisön toimialan kannalta poikkeuksellisen merkittävä investointi tai omaisuuden luovutus
- poikkeuksellisen huomattava velanotto, lainananto ja takauksen tai vakuuden antaminen
- taloudellisesti poikkeuksellisen merkittävien sopimusten tekeminen
- muu yhteisön toimintaedellytyksiin tai palvelukykyyn olennaisesti vaikuttava asia.

Kuntayhtymän toimitusjohtajalla ja Koulutuskeskus Salpauksen rehtorilla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen kokouksiin ja käyttää niissä puheoikeutta. Tytäryhtiöiden yhtiöjärjestyksiin tulee sisällyttää tämän mahdollistava määräys.

10 § Talouden ohjaus ja konsernitilinpäätös

Tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi.

Konserniin kuuluvissa yhteisöissä noudatetaan kuntalain ja kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätösperiaatteita sekä määräyksiä. Yhteisöt laativat kirjanpidon yhtenäisesti siten, että tilinpäätöksistä on laadittavissa konsernitilinpäätös.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa tilinpäätöstiedot ja toimintakertomus kuntayhtymän päättämisen aikataulun mukaisesti. Kuntayhtymän tukipalvelut antavat ohjeet tilinpäätöksen laatimisesta ja tarvittaessa myös kirjanpidon järjestämisestä.

11 § Raportointi

Tytäryhteisö raportoi kuntayhtymälle toiminnastaan ja taloudestaan konsernijohtoon ja taloushallinnon antamien ohjeiden ja aikataulun mukaisesti vähintään tilinpäätöksen osalta.

Merkittävät poikkeamat hyväksytystä suunnitelmasta, työarviosta tai rahoitusasemasta on raportoitava aina välittömästi konsernijohtolle. Tytäryhteisön on annettava konsernijohtoon pyynnöstä muitakin selvityksiä toiminnastaan ja taloudestaan.

12 § Toimintakertomus

Kuntayhtymän toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa ja tulee laatia selvitys, miten yhtymäkokouksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet konsernin toiminnassa. Lisäksi toimintakertomuksessa on annettava tietoja sellaisista konsernin talouteen liittyvistä asioista, jotka eivät käy ilmi tilinpäätöslaskelmista.

Toimintakertomukseen otetaan selostus merkittävien tytäryhteisöjen toiminnan, tuloksen ja rahoitusaseman kehittymisestä sekä niiden toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Toimintakertomuksessa tulee myös tehdä selkoa konsernin kannalta merkittävistä tapahtumista, vaikka ne olisivat sattuneet tilikauden päätyttyä.

Tytäryhteisöt lähettävät toimielintensä esityslistat ja pöytäkirjat konserninviranhoitajajohtolle.

13 § Seuranta

Kuntayhtymän toimitusjohtaja seuraa konsernin omistajaohjauksen toteutumista ja raportoi tarvittaessa Yhtymähallitukselle.

Kuntayhtymän toimitusjohtaja seuraa konsernirakenteen ja konserniohjeen toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia niiden kehittämiseksi Yhtymähallitukselle.

Yhtymähallitus seuraa konserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista.

14 § Riskienhallinta

Konserniyhteisöissä noudatetaan mahdollisuuksien mukaan yhtymäkokouksen päättämien periaatteiden mukaista ja Yhtymähallituksen ohjeistamaa riskienhallintapolitiikkaa.

Konserniyhteisöt raportoivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta Yhtymähallitukselle.

15 § Konsernin valvonta

Konserniin kuuluvien yhteisöjen valvonnassa ja tarkastuksessa noudatetaan kuntalain, tämän konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteita ja ohjeita.

Konsernijohto vastaa konsernivalvonnan järjestämisestä ja valvontaa koskevien ohjeiden antamisesta.

Yhtymähallituksen tulee antaa selonteko, miten konsernivalvonta on konsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitusta varten kehitetty voimassa olevalla taloussuunnitelmakaudella

16 § Tilintarkastus

Kuntayhtymän tarkastuslautakunta huolehtii konsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen yhteensovittamisesta. Kuntayhtymän tilintarkastaja nimetään myös tytäryhteisön yhdeksi tilintarkastajaksi, ellei muuta erikseen sovita.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tietoja tytäryhteisön toiminnasta arvioidakseen valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista.

17 § Konsernitavoitteiden arviointi

Kuntayhtymän tarkastuslautakunta arvioi tavoitteita, joita yhtymäkokous on asettanut konsernijohtolle ja kuntayhtymän edustajille, sekä lisäksi niiden tavoitteiden toteutumista, jotka yhtymäkokous on asettanut tytäryhteisöille kuntayhtymän talousarviossa ja -suunnitelmassa. Tarkastuslautakunta arvioi myös Yhtymähallituksen hyväksymän konserniohjeen toteutumista.

18 § Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen järjestäminen

Konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen asiakirjahallinto järjestetään soveltuvin osin vastaavalla tavalla kuin kuntayhtymässä, jolloin voidaan varmistaa tietojen säilyminen ja käytettävyys sekä tietosuoja ja tietoturva.

Tytäryhteisön hallitus tai toimitusjohtaja tekee päätöksen siitä, että yhteisölle laaditaan asiakirjojen käsittelyä ohjaava tiedonhallinnan suunnitelma (arkistonmuodostussuunnitelma), yhteisölle määrätään arkistotoimen vastuuhenkilö ja yhteisön pysyvästi säilytettävät asiakirjat sekä asiakirjallinen tietoaaineisto sijoitetaan kuntayhtymän päätearkistoon sen jälkeen, kun yhteisö ei niitä enää toiminnassaan tarvitse.

19 § Henkilöstöpolitiikka

Konserniyhteisöt noudattavat toiminnassaan soveltuvin osin kuntayhtymän henkilöstöpolitiikan periaatteita sekä voimassa olevia alan työehtosopimuksia. Etenkin harkinnanvaraisten työsuhteen etujen myöntämisessä yhteisöjen on pyrittävä noudattamaan kuntayhtymän käytäntöä.

Henkilöstön käytön tulee olla tehokasta, tarkoituksenmukaista ja taloudellista. Henkilöstön osalta huomioidaan mahdollisuudet henkilöstön sisäiseen liikkuvuuteen ja toimintojen hoitamiseen keskitetysti.

Tytäryhteisöjen tulee järjestää eläkevakuutuksensa emoyhteisönsä käyttämään eläkevakuutusyhteisöön elleivät toiminnan laatu ja tytäryhteisön etu muuta edellytä.

20 § Konsernin sisäiset palvelut

Konsernijohto vastaa siitä, että konserniyhteisöjen tukipalvelut mahdollisilta osin keskitetään tavoitteena kokonaistaloudellinen edullisuus ja päällekkäisyyksien poistaminen.

Tukipalveluja hankkiessaan tytäryhteisön on ensin selvitettävä kuntayhtymän mahdollisuus tuottaa palvelu. Konsernijohto määrää, mitkä palvelut tuotetaan keskitetysti konsernihallinnosta.

Investointien rahoitusratkaisut selvitetään yhteistyössä tytäryhteisön ja kuntayhtymän taloushallinnon kanssa.

Palvelusopimukset ja niiden ehdot hyväksytetään kuntayhtymän hallituksessa.

21 § Tytäryhteisöjen tiedonantovelvollisuus

Kuntayhtymän tytäryhteisön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on annettava konsernijohtolle ja taloushallinnolle konsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Kuntayhtymän sisäisestä tarkastuksesta vastaavalla ja tarkastustehtävään valituilla asiantuntijoilla on oikeus saada konserniin kuuluvilta yhteisöiltä tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja, joita se pitää tarpeellisena tarkastustehtävän hoitamiseksi.

22 § Hankintatoimi

Konserniin kuuluvien hankintalain mukaisten hankintayksikköjen on noudatettava julkisista hankinnoista annettua lakia ja kuntayhtymän hankintaohjetta. Hankintapäätöksiin on tällöin liitettävä lain edellyttämät muutoksenhakuohjeet.

Hankinnoissa on käytettävä hyväksi yhteishankintojen kilpailuttamismahdollisuuksia sekä kuntayhtymässä käytössä olevaa hankinta- ja sopimushallintajärjestelmää.